

ì £, ì ~ ó£ù£ ê ~ ° ^ -î ò£ ° ê†®ò£ ~

Üõ ~ èOj 104 Ý õ¶ Hø%î ì £œ

ñŸÁ<

G - ù¾Š ðKêOŠ¹ Mö£ 5-8-2008

î -ô -ñ«òŸP¼, ° < cFðF Üóê ~ ° ô«êèó; Üõ ~ è«÷!

õí , è ^ FŸ° Kò ñ£ì èó£†C «ñò ~ Üõ ~ è«÷!

ñFŠHŸ° Kò Ü‡ í £ñ -ô ð™è -ô, èèè P -í «õ%î ~ ì £, ì ~ M.A.M Üõ ~ è«÷!

Üø, è†ì -÷J j î -ôõ ~ F¼ ° ^ -î ò£ Üõ ~ è«÷!

Üø, è†ì -÷J j ° èòõ ~ F¼. Pó£ñê£l Üõ ~ è«÷!

Ü -ôJ™ Üñ ~ %F¼, ° < ° ð¼ñ, è«÷!

P%î PQò Mö£M™ ðf° ° è£œõF™ ì £j l ° %î ñA> „C»< ñÜG -ø¾< ° è£œA«øj . àù¶ c‡ ì è™™M ò£ > M™ ð ~ ñŸ, ð ~ ñl ù‡ ° î™, ðò M¼¶è -÷Š ° ðŸP¼, A«øj . âj ø£½< , Pj Á ì £j P%î «ñ -ì J™ ° ðŸø M¼ -î Š ° ðK¶< ñF, A«øj . Ü -î Š ° ðŸøF™ ° ð¼ -ñŠ ð ~ A«øj . ã° ùQ™ ì £j Ü®Šð -ì J™ ° ð¼ Ý CKòj . P%î M¼¶ ð¼ è™™M, ° < ð ~ Fj è£ ~ H™ ° è£ ~ , èŠò†ì M¼¶. ð¼ à ‡ -ñò£ù Ý CKòÃ, ° P%Fò ~ ¶ -í , è‡ ì ^ F™ ° î™ ° î ò£è ^ î Qò£ ~ ¶ -øJ™ ° ð¼ ñ£° ð¼ < ð™è -ô, èèè ^ -î Ü -ñ ^ î ó£ù£ ê ~ Ü‡ í £ñ -ô, ° ê†®ò£ ~ Üø, è†ì -÷J j è£ ~ H™ M¼¶ ° ðÁò -î Mì , G -ø¾¼ î ¼< Gè >¾ æ ~ Ý CKòÃ, ° «õÁ àj Á< P¼, è ° ®ò£¶.

ó£ù£ ê ~ ° ^ -î ò£ ° ê†®ò£ ~ Üõ ~ èœ õóô£ŸÁ, CøŠ¹l , è õ£ >¾, ° ° è£%î è£ó. î ñ¶ 24-Ý < òòF«ò«ò ° èj -ù ñ£ì èó£†C à ÁŠHùó£ùõ. 28-Ý < òòF™ Ü < ñ£ì èó£†Cj î -ô -ñ ° ð£ÁŠ -ð ãŸÁ Fø < ðì ðE ò£ŸPòõ. Üõ ~ è£ò ^ F™ ì £j «ñò ~ ðì M à ¼ó£, èŠò†ì ¶. ó£ù£ ê ~ Üõ ~ èœ ° èj -ù ñ£ì èó£†Cj ° î™ «ñòó£è «î ~ %î ^ , èŠò†ì £. ã%î ð¼ ° ð£ÁŠ¹< î Q ì ð¼ -ì ò c‡ ì è£ò Ý F, è ^ FŸ° Ý †ò† ~ Mì , Ã ì £¶ àj ø à ò ~ %î ° î £ -ô «ì £, ° ì j PŠòì MJ™ ÅöŸC ° -ø -ò l ° ^ Fòõ ~ ° ^ -î ò£ «òœ Üõ ~ è«÷ Ý õ. ÜŠòì MJj ° è÷óó ^ -î à ò ~ ¶ < ò -èJ™ Üî Ÿ° èù ÜöAò à -ì, ° ð£Ÿ ðì , è< ° ð£Á ^ î Šò†ì î fè, èfAL «ñ½< Üñ ~ õì Ÿ°, ° ð£L¾ -ì ò Ý èù< Ý AðõŸ -ø Üõ «ó õöfAù£. Üj Á ° î™ Pj Á õ -ó Üõ ~ õöfAò ° ð£Ÿ ðì , è< Ã®ò ° ð£j èfAL «ñò ~ à -ì -ò

ÜôfèK, Aø¶. ðé-öð® ðé-öª ðù ö¼< «ñð~èæ Üö~ Ü-ñ^¶ æé´^î ö-èJ™ Ü-ñ%î Ý èù^F™ î éj Þj Á< Üñ~Aøé~èæ.

1936-Ý < Ý ‡ ®™ª ðéŠHL ÜóèKj Ü-ñ„éøé-öJ™ è™™M ñÝÁ< ²èéí éó^ ¶-ø Ü-ñ„éóéèŠª ðéÁŠ«ðÝÁ Ü¼%ª î éj ´ ¹K%î é. Üöê~ ° ^-î ð «öæ Üö~èæ Cø%î è™™Mðé÷, Í ^î ÜóCò™ðéF, Cø%îª î éNóFð~ Þ-öª™ðéöÝ-ø»< Mi à ‡ -ñðéù Ý >%î î | > ðÝÁ-î ðö~. î | öKj î -ö Cø%î ð‡ ðéè öæÀ ö~ à ð~^FŠ H®Šð¶ M¼%«î é< ð™. öæÀ ö«ó Āî ñù G-ø¾ªª æéæÀ< Ü÷¾ª, ° M¼%«î é< ðL™ «ö%î öéè M÷fèM™-ö. óéùé é~ ° ^-î ðª èt®ðé~ Üö~èæ î | > Þ-è-ð ðöŠ¹öF™ Þ-è öéù~è-÷ á, ° MŠð¶. Þ-í ðÝøöóéè M÷fAùé. Þj Á Þ%î M¼F-ù ööf< óéùé é~ Ü‡ í éñ-ö G-ù¾ª Üø, ètì -÷-ð 1956-Þ™ª î éj fAðö¼< ° ^-î ðé «öæ Üö~è»÷ Ý ö~.

î éj âj -ù Ý ó<ð^F™ à ‡ -ñðéù Ý CKòj âj Á ĀP,ª æé‡ «î j . ÜšðéÁ ĀÁöF™ î éj ñù G-ø¾ªª æéæA«øj . î éjª î éN™™, tð^ ¶-ø Þò, ° î öé¾<, ä, Að î é´èæ è™™ ÜPMð™ ð‡ ðé†´, èöè^F™ c~ö÷^ ¶-ø G¹í öé¾< Í j Á ð™è-ö, èöèfèO™ ¶-í «ö%î öéè¾<, ðE ¹K%îª j . âj øé½<, ÜŠð®Š ðE ¹K%îª èéö^F½<, Þj Á< àæ÷^F½<, à í ~M½< î éj â¼ Ý CKòj âj ø G-ù¾ª «ù«ðª èð™ð´ðöj . Ý CKòj âj Á ĀP,ª æéæöF™ª ð¼-ñšð´ðöj . â¼ î™ö è° î éð^F™, öæÀ ö~ ðéóé†®ð à ö¾ª, ° Ü´^î ð®ðéè Ý CKò~ª î éN™™ª ð¼-ñ öéÉ%î ¶ âj Á î <¹ðöj .

ãø^í éö 50 Ý ‡ ´è†° ° j¹ âj «ðéj øö~èæ ð®Š¹ ° ®%¶ «ö-ö «î ´< Á>G-öJ™. Ý CKò~ ðE Üšö÷öéèª™«öé¼< M¼<H äÝø ðE öéè Þ¼, èM™-ö. ñÝø ðE â¶¾< A-î, èéí ö~èæî éj Ý CKò~ «ö-ö, ° „ª èj øé~èæ.ª ðéPJ öÝ è™ÖKJ™ ÞÁF Ý ‡ ®™ª ášª öé¼ ñéí ö-ù»<ª î ^¶-ø, ° Š «ðéè M¼<¹Aî~èæ âj Á â¿F,ª æé´, ° <ð® «è†ðé~èæ. î éj Ý CKòùéè M¼<¹A«øj âj Á â¿F,ª æé´^«î j . è™ÖK^ î -öð~ âj -ù, ĀŠH†´,ª ðéPJ öÝ è™ÖKèO™ Ý CKòóéè Gó%î óñéù Gòñù<ª ðÁöî Ý° æóé†´ Practical Experience [ÜĀðö<] «ö‡´<, Üî Ý° Š Hj «ö‡´ñéùé™ c Ý CKò~ «ö-ö, ° M‡ í ŠH, èöé< âj Á ĀPùé.

Üj -øðª èj -ù ñééí ^Fjª ðé¶ŠðE ^¶-øJ™ Junior Engineer ðî MJ™ «è~%«î j . ° ÁAð èéö^F«ö«ð Ü%î ^¶-ø, ° î éj î ° F àæ÷öj Ü™öª âj ð¶ àù, ° M÷fAM†î ¶. àù«ö, Ü%î Š ðE J L¼%¶ M´Š¹Šª ðÝÁ,ª æé‡´ «è-ö ñéí èóé†CJ™ Town Planning Officer î èö Ü-ñš¹ ÜFèèKðéè,ª «è~%«î j . Üf°

«ê%î H_j î E_j . êt® z´Aø¶ â_j Á aõOJ™ ° F^¶ aî¼SH«ò«ò M¿%¶Mt«ì E< â_j ð¶ aîK%î¶. î E_j «ê%î aðE¿¶ î òõóèè P¼%î ò á¼ èF%FòðEF, î E, î . ÜòK_j W> ðE ¹Kö¶ aOî èè¾< P¼%î¶, P_j ðñèè¾< P¼%î¶. H_j ù õ%î ò õE èS H_j ùE à ò òõ . Cò Ffè†° Š Hø°, á¼ î Eæ Üõ á_j ò ù Ü-ò^î E . â_j ò ùŠ ðE^¶, 'cfèæ è´ ò òè à ò, Al ´èæ. «i´ ò òèè î ò%¶ aèFæAl ´èæ. à fèÀ, ° î™ò aF-èfò< P¼, Aø¶. cfèæ P-÷ è . P_j Á< eYÁ ÜÁðò< aðò «ò‡´< . Cò èñðfèO™ à fèÀ, °, ðE^¶< ðE, èñ™ «ðEè^ aîKò «ò‡´< ' â_j Á aèE_j ùE . î < è‡ ° j î ò ò ðÁ< î õÀè-÷ Ü¶ î E< aðEÁŠ«ðYÁæ÷ ¶ òðèè P¼, ° < aðE¿¶ ðE^¶< ðE, èñ™ «ðEò¶ â_j ð¶ á¼ è-ò. «ò÷è‡ ò ò, ° ´< ðFL¼%¶ î™ ò òðèè «ò-ò, ° õ%î àù, ° Ü%î Š ðJYC»I™-ò. ðEò<ðKò< < P™-ò. àù«ò Ü%î «ò-ò-ò Mt´ Mt«ì j . ÜîY° æ àù, ° æòf‡´, ° < «ñòèè Practical Experience A-ò^¶Mtî î E™, «èF-òJ L¼%¶ ÜòCù~ aî EN™, †ð, è™ÖKJ™ à î M MK¾-óðE÷òEè, «ê%«î j . Ü%î ^ ¶-òJ™ Ü¶ Y ó<ðŠ ðE . ÜîY° ŠH_j è™M^ ¶-ò, ° aõO«ò, î E_j à%î «ò-ò, ° < M‡ í ŠH^î F™-ò. YCKò~ ðî M-ò M¼<H«ù j . òñí ò-è-÷Š aðK¶< «iC^«î j .

YCKò~ ðE àù, ° ^î E_j H®^F¼%î¶. Y ùE™ â_j î%î-î J_j òñŠd´ «òðèè P¼%î¶. Üõ Mòèfò, ° ´< ð-î , «ê%î ò . Aóèñ òE> , òèS H_j ùE à ò òõ . î E_j Junior Engineer Y è P¼%î aðE¿¶. î E_j â_j ù «ò-ò aèE«ò j â_j Á Üò¼, ° ^ aîKòE¶ â_j øE½< 'Engineer' â_j ø aèE™ Üò¼, ° òñŠ¹-ò òî èè^ «î E_j Pò¶. ÜòKì < òEòEò¶ â_j ò ùŠ ðY P MèK^î E™, â_j òè j 'Engineer' Y è P¼, AøE_j â_j Á aèE™L, aèFæðE . Ü-î Mt´Mt´ î E_j î èò Ü-ñŠ¹ ÜFèEKòEè õ%î aðE¿¶ î è ðY P«òE, î è Ü-ñŠ¹Š ðY P«òE Üò¼, ° a¶¾< aîKòE¶. àQÁ< Town Planning Officer â_j ðF™ P¼%î 'Officer' â_j ð¶ Üò¼, ° òKòE-î àæ÷ ðî Mòèè^ «î E_j Pò¶. àù«ò òEòEò¶ «èî E™, â_j òè j «èF-òJ™ 'Officer' Y è P¼, AøE_j . â_j Á aèE™L, aèFæðE . Y ùE™, î E_j «èF-ò ÜòCù~ aðE P J ò™ è™ÖKJ™ YCKòóEè, «ê%î Hø°, â_j î%î-î ò òEòEò¶, ° õ%î-î èEì â_j ù «ò-òJ™ P¼, AøE_j â_j Á «èî E™, ÜîY° Üõ, Üò j «èF-òJ™ P¼, AøE_j â_j Á ò†´< î E_j aèE™½ðE . î E_j ðE^î YCKò~ «ò-ò ° PŠH†´, aèE™½< î ° F»-ò ð ðî Mòèè Üò¼, ° ^ «î E_j ø M™-ò. á¼, èE™ î E_j àfèæ Aóèñ^FY° Š ð, è^FL¼%î èð™ G-òò^F™ **Head Constable «ò-òJ™ P¼%îF¼%î E™Àì, Ü-î á¼ aè÷òòñE ðî Mòèè Üõ G-ù^F¼ŠðE . P%î Š H_j ùE J™. î E_j

«ō-ō A-ī, èfñ™ Ý CKòùfèŠ «ðfèM™-ò. Þ¼, A_j ø «ō-òè-÷ Mt´Mt´ Ý CKòùfèŠ «ðfè«ù_j. àù«ō, â_j Æ-ì ò ñùG-òJ™ à¼ è™M, ° ´ < ð-î ñFŠð¶, àù, ° Þðÿ-èòfè Û-ñ%î â_j Á. Þ%î M¼¶ ¶fùf è- Û± í fñ-ò, ° èt®ðf- Ûð-èO_j ° ððóf™ Û-ñ%î Ûø, ètì -÷ â_j ðí f™ í f_j Ûð-óŠ ðÿP, Co ° èEFèè Æø«ò± ´ <.

1926-Þ™ Û± í fñ-ò ° èt®ðf- Ûð-èè í Qðf- ¶-øJ™ à¼ ð™è-ò, èèè-î GÁð ° í ð%î «ðf¶, Þ%FðfML¼%î ð™è-ò, èèèfèè 13-í f_j. ° í_j ° í ðfè Þ%Fð-¶ ¶-í, è± ì ^F™ Û-ñ%î í Qðf- ð™è-ò, èèè < â_j ð¶ ° ÞŠHì ^ í, è¶. Þó± ì fðí fè eùf+C è™ÖK àù Ûð- à¼ðf, A ì ì ^F ð%î à¼ è™ÖK-ò ° í_j ° í ðfè Þ%FðfM™ ð™è-ò, èèèñfè à ð-^Fð ° ð¼-ñ» < Ûð-ó, èf¼ <. í Qðf- ð™è-ò, èèè < â_j ø¼í_j Þ%FðML¼, ° <. ãø-í fð 400 ð™è-ò, èèèfèO™ Û¶¼ < â_j Á â_j Á cfèè G-ù-¶Mì, Æì f¶. ð™è-ò, èèè ð-è-è ^F™ Û-ñ%¶è÷ ¶-øè-÷, ñfí ð-è-÷ â± µ < ° ðf¿ ¶ Þ%FðfM™ í èŠ ° ðKð ð™è-ò, èèè < 'ðfóí fC ð™è-ò, èèè <'. Û-^í í fè 'ÜLèf- ° v h < ð™è-ò, èèè <'. Û%î Þó± -ì » < Û-^¶ Þ_j Á í_j øfðí fè Þ¼Šð¶ Û± í fñ-òŠ ð™è-ò, èèè <, ° í™ Þó± ´ ð™è-ò, èèèfèÀ <, ñfGóŠ ð™è-ò, èèèfèè Æì Û™ò, -ñò ÛóC_j ð™è-ò, èèèfèè, -ñò ÛóC_j ð™è-ò, èèèfèt° Û-^í Þì ^F™ à¼ í Qðf- ¶-øJ™ Û-ñ%î ð™è-ò, èèè < Þì < ° ðø-í, è ð-èJ™ ófùf è- Û± í fñ-ò ° èt®ðf- Ûð-èt° <, Ûð¼, ° Š Hø° Û-î, èt®, èf-¶ ð-^í ófùf è- ° ^-í ðf ° èt®ðf- Ûð-èt° <, Þ_j Á Þ-í «ð%î ófèŠ ðE °K%¶ ð¼ <, ì f, ì ~ M.A.M. Ûð-èt° < è™M à óA_j èf-H™ ñù G-ø«ðf´ ðfóft´ < í_j P» < Æø, èì -ñŠ ðt®¼, A«ø_j.

ð™è-ò, èèè-î Š ðÿP Þf° < Ûf° < Cð- ° -ø Æøðf <. Þ_j -òð Å>G-òJ™ G-ðfè < â_j Á ð¼ ° ðf¿ ¶, à¼ ð™è-ò, èèè G-ðfè-î Š «ðfè Á C, è™ G-ø%î ¶ < è®ùñfù¶ < «óÁ â_j Á í™-ò. Þ_j Á Management â_j ø í -òŠH™ È™ à¿ ¶ðð-èè ° í fNYèf-ò G-ðfè < ðÿP à¿ ¶Aøf-èè, Û½ððè G-ðfè < ðÿP à¿ ¶Aøf-èè. Ý ùf™, ð™è-ò, èèè G-ðfè < ðÿP, Ûí fð¶ Management of University â_j ø í -òŠH™ à¼ í™ò ì-è-î, èf± ð¶ ÛK¶. ° ðf¶ðfè, è™Mðf-è-÷ < è™M ðJ™ðð-è-÷ < à¼ èt´Šðft´, °, ° èf± ´ ð¼ð¶ àOí™ò, è™M ðÿPŠ «ððð-èè Þ-î à í ~¶ ¶ ° èfèè¶ ¶ í è¼ < °, Að <.

21-ð¶ È Ýøf± ®_j Å>G-òJ™ à ð-è™M ðÿP í f_j Cð è¼-¶è-÷, Æø «ò± ´ <. èì %î 20 Ý ± ´ èO™ è™M â_j Á í™òfí Û÷Mÿ° °, Aðñfù Þì -î Š

«*YAM*» ti. PFDM *af* èlo j «*uyofy*», PòY-è ò÷ < a¼ aòKò i-ì òfè P¼, èf. ° òftC ° -øJ™ *as* ò÷¾ ° -øèæ P¼SHÀ<. Ü¶ aòKò i-ì òfè P¼, èf. GF *Ài* a¼ i-ì òfè P¼, èf. iñ¶ ié' è™MJ™ H_j i fAMti ¶ *ai* ò¶i é_j i é_j èfµ < a¼ °, Aò ° -øðé'. à fèt° i < 1ò¶ éYÁ, èùñfè P¼, èòf<. Ý ùf™ Ü¶ i é_j à ‡ -ñ.

à òè òfA 1965-P™ 1850 ° i™ 1960 ò-óJ òfè 110 Ý ‡ ' èfò^F™ 34 ° j «*upò* ié'èO_j ò÷~, C-ò Ý E¾ aèEi ¶. Üi_j Ý E™ *ao* i fò ñ, èæ òòòòfè à_j i P¾ Üi fò¶ Universal literacy aYø Hø° i é_j Ü% i ié'èæ aðf¼÷éi fò^F™ ° j «*uoh* ¶ òfA»æ÷ ù *ai* ø ° ¾, ° ò%F¼, Aøf'èæ.

i < ñõ'èæ Ü®, è®, Yù ié'èO_j ° j «*uyofy* < òYPS «ò²Aøf'èæ. Ý ùf™ PSMó ‡ ' ié'èO½< P¼, ° < ° j «*uyofy* fèfè Ü®Šò-ì èæ òYPS «ò²òF™ -ò. ò ‡ òft'Š 1ótc ° ®¶¶ 1979-P™ YùfM_j 1Fò ° j «*uyofy* i ^¶ ò^F_j Ü®Šò-ì J_j òE a i éi fAò¶. ÜS^aðé_j ¶ Üf° à_j i Šò®, è^ a i K% i ò'èæ 70%. PFDM™ ÜS^aðé_j ¶ à_j i Šò®, è^ a i K% i ò'èæ 43 % i é_j. Ý tc ° -øJ™ «*oÁðé'* P¼, Aø¶ *ai* ò-ì òL»Á^¶ ò-ì Mì, ÜPMò™ a i EN™ , tð^-i Š òò_j ò^F ò÷^A_j ø ° j «*uyofy* Yù'èæ i òfòfè P¼% i Ü÷Mÿ° i < ñ, èæ P¼, èM™ -ò.

aè_j ø 2001- èi , aè'ŠH™ *Ài* ié< 70 éi MAi ^-i àti M™ -ò. 2001-P™ à_j i Šò®, è^ a i K% i ò'èæ 65.3 éi MAi < i é_j.

ié< òè> ò¶ ÜPMò½<, a i EN™ , tð° < Ý tc i i ^¶ < 'è™M»è<'. a¼ i Y° P, è° i fò< ÜPMò-ò» a i EN™ , tð^-i » < òò_j ò^i Pòòf¶. PFDè-ò à^¶, aèf ‡ ié™, à_j i Šò®, è^ a i Kòfè ñ, èæ *ai* ø Ü÷M™ 1981-P™ 30 «èf® 1991-P™ 32 «èf®, e ‡ ' < 2001-P™ iñ¶ è™M ÜP¾ 65.3 éi MAi < i é_j. i Y° Pèæ 30 «èf®, ° ÜS^aðé_j ¶ < ° -øòM™ -ò. P¶ ° i òfòfè è i < -ñ *af* «i é, ° < aòKò Hó, C-ù.

PFDèM™ a i EN™ aèEòò'èO™ 9% ñt' «ñ Organised Sector *ai* ø ò° FJ™ òE 1KAøf'èæ. Üi fò¶ Üó²Š òE èæ, i Qòf' Ü½òòèfèæ, a i ENÿé-òèæ «ðé_j òòYPT™ òE 1KAøf'èæ. eF àæ÷ 91 % «ð' Ü-ñŠ¹, èfòfè Üi fò¶ Unorganised sector *ai* òF™ òE 1KAøf'èæ. a¼ ié'èO_j aðf¼÷éi fò ò÷~, C, Ü% i ñ, èO_j à Yð^F^ Fø-ùŠ aðf¼^F¼, Aø¶. ñ, èO_j à Yð^F^ Fø-ùŠ aðf¼^F¼, Aø¶. a¼ ° j «*upò* ié'èO'Y° <, H_j i fAò ié'èO'Y° < P¼, ° < «*oÁðé*«i ñ, èO_j à Yð^F^ FøQ™ i é_j. Ü-ñŠ¹, èfòfè HKM™ 91 % «ð' P¼Šò ié'èO' Üò'èÀ -ì ò à Yð^F^ Fø_j i è¾< °, Aò<, Ý ùf™, Üò'èO™ òò' à_j i P¾

Þ™ôfî ð~èæ, â¿^î P¾ aðÿðð~èÀ < â%î á¼ «ð~ô, ° < ðJ ÝC aðøfî ð~èæ, Þ%Fð ÜóC; Ftî, ° ¿Mj 1æO Mðó^Fj Ü®Šð~ì J™ Þ%î 9l éí MAî ^Fj 5 % îfj ° ððèÙ ðJ ÝC aðÿðð~èæ. ñÿðð~èæ â™ôf< â%î Š ðJ ÝC»< Þ™ôf¶ ðE 1Kðð~èæ. ðJ ÝC^ Føj Í ô< ðE aêÈðð~èæ Ü™ô~. ðE J™ «ê~%î Hj ðöAðð~èæ.

à ò~è™M Þ™ôf¶, ðæO, è™M«ðf´ Ü™ô¶ ðæO, è™M»< Þ™ôf¶ âî fð¶ á¼ ðE ð~ aêÈðî Ý° Š, ðJ ÝC aèf´ Šðî Ýèèè, YùfM™ 5 ôtê< ðJ ÝC GÁðùfèæ Þ¼Šðî fè, ÅøŠð´Aø¶. Þ%Fðf~òŠ aðf¼^î ð~ó ¶™Lðñfù 1æO Mðó< Þ™~ò. ïñ¶ èí , aè´SH™ Þì< aðÿð GÁðùfèæ 15 Ý J ó< Åî ^ «î øf¶ î l > ïft~ì «ò á´^¶, aèfæ«ðf<. è~ò, ÜPMð™, aî fN™ , tð< «ðfj ø ðtî Šð®SHÿèèè, āð^î fð 1400 GÁðùfèæ Þ¼, Aj øù. Ýùf™ ITI ñÿÁ< Polytechnic Þó± ´ < «ê~%¶ āð^î fð 920. Gðfðñfè ITI, Polytechnic «ðfj ø ðJ ÝC GÁðùfèæ ðtî Šð®Š¹ GÁðùfè~÷Mî ðð ñî f° ÜFèñfè Þ¼, è «ò± ´ <. Þ%Fðf ° ¿òî Ý° ñfèŠ ðð Ý J ófèæ Ü™ô: ð^î fJ ófèæ Ü™ô á¼ Cð ôtê< GÁðùfèæ «ò± ´ <. YùfM™ Þ~î á^î GÁðùfèæ ä%¶ ôtê< Þ¼Šðî fè ÅøŠð´Aø¶. ïf< èfð< ° ¿ò¶< ð™è~ò, èðfè~÷»<, è™ÖKè~÷»< à ¼ðf, ° ðF«ò«ò èðùñfÈ Þ¼%¶ Mt«ì f<. l èŠ aðKð Ü÷M™ ïf´ ° ¿ò¶< aî fN™ , tð< èf~%î Mðèfð^FL¼%¶, Mason, Carpenter, Wireman ð~ó â™ôfŠ ðE èt° < aðKð Ü÷M™ ðJ ÝC G~òðfèæ à ¼ðfèÙf™ áNð ïñ¶ áF~èfð^ aî fNÿ ð÷~ „C M~ó¾ aðøf¶.

á¼ èfj Á Åø M¼< 1A«øj . að™Tð^FL¼%¶ ð~ò< ÜÁ, ° < aî fN~ò Þ%Fðfÿ° ñfÿðŠ aðKð GÁðùfèæ ° j ð%F¼, Aj øù. Þî j Í ô< 5 ôtê< «ð¼, ° «ð~ò ðfÈŠH¼Šðî fè, èí , Aì Šðt®¼, Aø¶. Ýùf™ Ü%î Š ðE , ° Ü^î ð~ «ð¼< ðJ ÝC aðÿðð~è÷fè Þ¼, è «ò± ´ <. Þ~î Š «ðfð ðð aî fN™èæ ïñ¶ ïft®ÿ° ð%¶ aèf± ®¼, Aj øù. ïñ¶ Üó²<, aî fN™ ÜFð~èÀ < ðð 1Fð aî fN™è~÷^ aî fì fA, aèf± ®¼, Aøf~èæ. Þî Ý^aèf™ðf< ðJ ÝC aðÿð aî fNðf÷~èæ «ò± ´ <. ïñ¶ Mðèfð< ÜPMð™, aî fN™ , tð^Fj W> Ü~ñð «ò± ´ <. Mðèfð^F™ ðJ ÝC aðÿð Þ~ð÷ò ï~ò° ð, 1Fð ï~ò° ð à ¼ðfè «ò± ´ <.

èE Š^aðfP ¶~øJ™ añj aðf¼æ ððj ðft®™ ïf< Þj Á aðKð Ü÷M™ ð÷~ „C aðÿP¼, A«øf<. Þ%î ð÷~ „C, ° Ü®Šð~ì ðfè Ü~ñ%î ¶. Þ%FðfM™ Þ¼, ° < 1670 aðfPJ ðÿ è™ÖKèæ ñt´ñ™ð. ÜðÿÁì j î Qðf~ ¶~øJ™ Þ¼, ° < āð^î fð ä<ðî fJ ó< ðJ ÝC GÁðùfèÀ < èfóí ñf° <. Þ~î «ðfð«ð â™ôf aî fN™

õ÷~„C, ° <. ÜóCj êf~H½<, î Qðf~ êf~H½< ãó÷ñfù ðJ ÝC GÁõùfèæ à ¼õfè «õ‡´<. Þ%î ^ «î ñõ÷ð ã%î Üó²< î fùfè G-ø«õÝø Þððf¶. I èŠªðKð Ü÷M™ î Qðf~ ¶ñ-øJ™ GÁõùfèæ à ¼õfè «õ‡´<. Ü-î ññò ñfGò Üó²èæ á, ° M, è «õ‡´<.

î f< î ñ¶ªª î fN™ õ÷~„C, °, èE ŠªðfP-ò»<,ªñjªðf¼-÷»< î <H Þ¼, è Þððf¶. ãóf÷ñfù ñÝø ¶ñ-øèO™ î ñ¶ªª ñ, èæ ðJ ÝCªðø «õ‡´<. °, Aðñfè î ñ¶ªª «õ÷f‡ ññ,ªª î fN™ ñðñfè «õ‡´<.

Ü~¶¶ î fj à ð~è™™~ ¶ñ-ø, ° õ¼A«øj. à òè Ü÷M™ à ð~ è™™J™ªðKð 1ótC ãÝðt´,ªèf‡®¼, Aø¶. Þ%FðfEM½< Ü‡ ññ, èfò^F™ à ð~ è™™~ ¶ñ-øJ™ªðKð õ÷~„C ãÝðt®¼, Aø¶. 1Fð ð™è-ò, èøèfèæ, 1Fð è™ÖKèæ à ¼õfèA Þ¼, Aj øù. «ñ™ ã¿%î õfKðfèŠ ðf~Šðõ~èt° ã«î f è™™ õèFèæ Gók H òNò¶ «ðfò^ «î fj Á<. Ý ùf™ à ‡ ññ ãj ù. î ñ¶ªª Þ-÷è~èæ ° ñððfèŠ ð®^î f™ 17 ððF™ «ñ™G-òŠ ðæO, è™™-ò °®, è«õ‡´<. 17 ðð¶ °®^î ð~èæ «ñ™G-ò, è™™ªðÁ< ððFùófòf~. 17 ðð¶ °®%î ð~èO™ Þj Á È ÝÁ, ° 10 «ð~ ñt´«ñ à ð~è™™, °,ªª è™™Aøf~èæ. ñÝø 90 «ð¼, ° Ü%î õf(ESH™-ò. 10 èi MAî < ãj ø ã‡ E, -è l è¾< ° -ø¾. ° j «ùÞð Cò î f´èO™ 80 % «ñÝðtì ð~èæ, ðæO, è™™ î f‡® è™™«ðf, ðJ ÝC«ðfªðÁAøf~èæ.ªð¼<ðfòfù î f´èO™ 60 % «ñÝðtì ð~èæ à ð~ è™™«ðf, ðJ ÝC»î j; Æ®à ð~è™™«ðfªðÁAøf~èæ.

î f< 2020-Þ™ ° j «ùÞð î f´èO™ ãj øfè Þì <ªðø M¼< 1A«øf<. Ü%î G-ò-ñ Ü-ì ð «õ‡´ñfùf™ ° ñ%î ¶ 20 % «ðófò¶ ðò ¶ñ-øèO™ à ð~è™™ªðÝP¼, è «õ‡´<.

î ñ¶ªª Hóî ñ ñ%FK Ü-ñ^F¼, ° < «î Cò, è™™ ÜP¾, ° ¿ñ< National Knowledge Commission 1915, ° æ 15 % «ðófò¶, à ð~è™™ªðø«õ‡´<. Üî Ý°, ° ñ%î ¶ 1500 ð™è-ò, èøèfèæ «õ‡´< ãj Á ÆP Þ¼, Aø¶. î f< Ü%î ÜP, -è ðÝP ã¿F»<, «ðC»< õ¼A«øf«ñ î Mó ãî fò¶ ã¼ °®¾, ° õ%¶ Ftì < bt®,ªª èòL™ ÞøfèM™-ò. Þ%î ÜP, -è õ%¶ Þó‡´ Ý‡´èt° Š Hø° î ñ¶ªª ð™è-ò, èøè ñfQò, ° ¿ñ î ñõõ~, Þ%FðfEMÝ° Š 1Fí fè 300 ð™è-ò, èøfèÀ <, 2162 è™ÖKèÀ < ¶òfè «õ‡´< ãj Á ÆPJ¼, Aøf~. Þ-òð-ù^¶< Ftì ÜP, -èè÷fè Hóèì ùfè÷fè Þ¼, Aj øù«õ ãNò, ã¼ ãÝèŠðtìªèfæ-èJ j Ü÷M™ ã%îªèò™ Ftì ° < à ¼õfèM™-ò. à ‡ ññðfèŠ ðf~Š«ðf«ñðfùf™ 1Fð è™™ GÁõùfèæ, 1Fð ð™è-ò, èøèfèæ î Qðf~ ¶ñ-øJ™, î Qðf~ ° ðÝCJ™î fj à ¼õfèA õ¼Aj øù.

PŠ^aðĚ ħ P%Fò ĩ Ē†®L¼, ° < ð™è-ò, èöèfèæ āø[^]ĭ Ēö 400. è™Ö Kèæ «ĭ ĒóĒòñĒè 20,000. P-ò Ü-ù[^]ħ< «è™ħ 10% ñĒĭ ò[~]èæĭ Ēĭ è™M^aðø ° ®Aøħ. 2015-, ° æ Pħ 15% Ý è «ò†[^]< 2020-, ° Pħ 20% Ý è «ò†[^]<. Üĭ Ēöħ Pó†[^]ðf° Ý è «ò†[^]< 1857-P™ ĩ < ð™è-ò, èöè< ^aĭ Ēĭ fA, èĭ %ĭ 150 Ý †[^]èÀ, ° «ñòĒè ĩ Ē< ^aðŸø â† E, -è-ò ò¼Aø 12 Ý †[^]è†° æ Pó†®ŠðĒ, è «ò†[^]< âĭ øĒ™ āšö÷¾ ^aðKò ðĒ ĩ < -ñ âF[~]«ĭ Ē, ° Aøħ âĭ Á ĩ Ē< â† ĭ «ò†[^]<.

P%FòĒMĭ ñ, è† ^aĭ Ē-è-ò â† μ < ^aðĚ ħ ĩ ñ, A¼, ° < ð™è-ò, èöèfèOĭ â† E, -è ĩ è¾< ° -ø¾ĭ Ēĭ . 8.2 «èĒ® ñ, è† ^aĭ Ē-è ^aèĒ† ĩ ^aü[~]ñQJ™ 350 ð™è-ò, èöèfèæ P¼, Aĭ øÜ. 12.7 «èĒ® ñ, è-÷, ^aèĒ† ĩ üŠðĒQ™ 726 ð™è-ò, èöèfèæ à æ÷Ü. āø[^]ĭ Ēö 30.5 «èĒ® ñ, è-÷, ^aèĒ† ĩ Ü^añK, èĒM™ 2466 ð™è-ò, èöèfèæ à æ÷Ü. YüĒ-òŠ^aðĒ¼[^]ĭ ò-ó «ĭ Cò, , òM ÜP¾, ° Ē ñ[^]Fĭ 2006-ÜP, -èŠð®. Üĭ Ý° ° %Fò ñĭ ø Ý †[^]èO™ -èüĒ 1250 ð™è-ò, èöèfèæ ^aĭ Ēĭ fè ÜĀñFòO[^]F¼, Aøħ. âù«ò P%FòĒMĭ ñ, è† ^aĭ Ē-è â† μ < ^aðĚ ħ 1500 ð™è-ò, èöèfèæ âĭ ðħ ÜFèñ™ò, è™MJ™ P%ĭ Š¹ó†C-ò ĩ Ē< ^aèĒĭ Ē™ĭ Ēĭ âF[~]èĒO[^]F™ ĩ ñħ ° ĭ «üŸø[^]FŸ° «ò†®ò Ü÷MŸ° Gĭ¹ [~]è-÷ à ¼òĒ, è ° ®»<. P-ĭ āŸ«ðĒñĒüĒ™ P%ĭ Ü÷¾, ° Š ð™è-ò, èöèfè-÷ āšð® à ¼òĒ, ° òħ âĭ ø «èæM âĒ Aøħ. ĭ ĭ Á ò-èòĒü Üμ ° ° -øèæ C%F, èŠð[^]Aĭ øÜ. -ñò Üó² 1Fò ð™è-ò, èöèfè-÷[^] ^aĭ Ēĭ f° òħ. ñĒGò Üó² 1Fò ð™è-ò, èöèfè-÷[^] ^aĭ Ēĭ f° òħ. ĭ Qò[~] ħ-øJ™ 1Fò ð™è-ò, èöèfè-÷ à ¼òĒ, ° òħ. Cø%ĭ è™Ö Kè-÷Š ð™è-ò, èöèfè÷Ēè à ò[~]ħóĭ P%ĭ ĩ Ēĭ A™ â-ĭ »< ĭ M[~]Šðĭ ŸA™-ò.

è™Ö Kè-÷Š ð™è-ò, èöèfè÷Ēè à ò[~]ħóħ ðŸP ĩ Ēĭ Pó†^aĭ Ē¼ òĒ[~]-ĭ èæ Āø «ò†[^]<. P%ĭ Üμ ° ° -ø ĩ ñ, ° Š 1Fħ Ü™ò. 1926 «ò«ò èüĒ†C è™Ö K-ò à ò[~]F[^] ĩ Ēĭ óĒüĒ Ē[~] Ü† ĭ Ē-ò ^aè†®ðĒ[~] Üò[~]èæ Ü† ĭ ñ-ò ð™è-ò, èöè[~]-ĭ à ¼òĒ, AüĒ[~]èæ. A†® ^aðĒPJ ðŸ è™Ö K-ò ĩ Ē< ñĒŸP[^]ĭ Ēĭ Ü† ĭ Ē ð™è-ò, èöè[~]-ĭ à ¼òĒ, A«üĒ<. Üĭ Ý° ° ĭ¹ ÜóCĭ MòĒfò, è™Ö K-ò à ò[~]F[^] ĩ Ēĭ «ò÷Ē† -ñŠ ð™è-ò, èöèñĒè ñĒŸP«üĒ<. Ü-ĭ Š «ðĒò«ò vertinary college Üĭ Ēöħ èĒ™ĭ -ĭ ñ¼[^]ħó, è™Ö KJ™ P¼%ħĭ Ēĭ . PŠ^aðĚ ħ ĭ ĩ òè[^]F™ CøŠðĒè ĩ -ĭ ^aðŸÁò¼< èĒ™ĭ -ĭ MòfAò™ ð™è-ò, èöè< à ¼òĒAòħ. P-òò-ù[^]ħ< Ü®Šð-ĭ J™ ÜóCü[~] è™Ö Kè«÷ðĒ° <. P%ĭ Š ð™è-ò, èöèfèæ Ü-ù[^]ħ< ĩ è, CøŠðĒè ĩ ĩ %ħ ò¼Aĭ øÜ. Üó² è™Ö K-òŠ ð™è-ò, èöèñĒ, ° òF™ â%ĭ ^aðKò C, è½< à ¼òĒèM™-ò.

PfAôf%î â´^¶, aèf‡ ìf™ 1960-, ° Š H; ù˜ ð™è-ô, èöèfèæ Í ; Á ðf° à ð˜%î ù. Ü-õ Ü-ù^¶ è™ÖKè-÷ à ð˜¶¶ôî ; Í ô< à ¼ôf, èŠðtì -ôè«÷ Ü; P á¼ ð™è-ô, èöè< Āî 1Fî fè Gô< ôfA 1Fî fè, ètì ì< è†® à ¼ôf, èŠðì M™-ô. Cø%î ð÷fè<, ètì ìfèæ, «êfî -ù, êf-ôèæ, È™ G-ôò< Ý Aòù P¼, ° < aðf¿¶, Ü-î MKôf, A, ð™è-ô, èöèñfè ñfYÁô¶¶î f; ° -ò«ò î Mó, ñ, èæ ôKŠðí ^-î, 1Fò ètì ì<, 1Fò È™ G-ôò<, 1Fò «êfî -ù, êf-ôèæ à ¼ôf, è á¼ aðfÁŠðfù Üó² ° ; ôóf¶. á¼ è™ÖK-òŠ ð™è-ô, èöèñfè à ð˜¶¶ô¶ â; ð¶ ñYø á™«ôf-ó»< Mî ° ¿ ñù¶¶î ; Ý CKð˜ að¼ ñ, è÷f™ óó«ôYèŠðì «ô‡ ®ò â; øf° < . āaùQ™ ð™è-ô, èöè< â; ð¶ è™M à ôA™ á¼ è‡ E òñfù GÁòùñf° < . ìñ¶ è™ÖKèO™ Reader â; Ā< ðî M P™-ô. Professor Ü™ô¶ «ðófCKð˜ â; Ā< ðî M P™-ô. P%Fòf á¼, èf™ ðfAv î f; , ðfè÷f«î w î Mó «ðófCKð˜ P™ôfî à ð˜ è™M â; ð¶ à ôA™ âf° < P™-ô.

Ü´^î î fè à ð˜è™M â; ð«î èYHŠð¶¶, Ý ófE„C»< î f; . Ý ófE„C P™ôfî à ð˜ è™M â; ð¶ à ôè< āYèfî â; Á. ìf< 83 êf î î< Ý CKð˜è-÷»< 90 êf î î< ñfî ð˜è-÷»< aèf‡ ì è™ÖKèO™ Ý ófE„C á¼ aðfÁŠð; Á â; ø G-ô-ò āYð´^F¼, A«øf<. à ôA™ à ð˜ è™M^ ¶-øJ™ P¼, ° < Ý CKð˜èæ â™«ôf¼< Ý ófE„C aèEô¶ ñóðfè P¼, è ìñ¶ ìf†®; à ð˜ è™M^ ¶-øJ L¼, ° < Ý CKð˜èO™ 17 êf î î< «ð˜î f; Ý E¾ aèEô-î á¼ èì -ñòfè, aèf‡ ì ð˜èæ. P%î G-òJ™ à ð˜ è™MJ ; Í ô< Ý E¾ ð÷˜ôî Yèfù ôfEŠ«ð P™-ô

1980-P™ P%Fòf 10606 Ý ófE„C, èt´-óè-÷ aòOJ tì ¶. ÜŠaðf¿¶ Yùf aòOJ tì èt´-óèæ 692 ì<I™ 15-™ á¼ ðf° Āî P™-ô. 1990-P™ P%Fòf 11563 èt´-óè-÷ aòOJ tì ¶. -èùfM; â‡ E , -è ÜŠaðf¿¶ 6991. -èùf î ; Ā-î ò 1980-P; â‡ E -, -è-ò 10 ñî f° à ð˜^FJ ¼, Aø¶. P%Fòf-òŠ aðf¼^î ð-ó ð¶ êf MAî< . āø^î fò 1980 G-òî f; . 2005-P™ P%FòfM; â‡ E , -è 25227. Ý ùf™ -èùf 72362. P%î G-òJ™ ìf< Ý ófE„CJ™ H; î fAùf™ ÜPMð™ aî EN™ , tð˜-î Šðò; ð´^F ° ; «ùÁ< P%î à ôA™ ìf< aöYpèfî Pòóf¶ âù«ö.

ìñ¶ âf˜èfò ð÷˜„C ÜPMð™ aî EN™ , tð˜-î, aî EN™ ð÷˜„C, ° ñt´ñ™ôf¶ «ò÷f‡ -ñ, ° < ðò; ð´^¶ôf™ î f; P¼, Aø¶. ìñ¶ ÜPMð™ aî EN™ , tð ð÷˜„C ì< ÜP¾^ ¶-øJ™ aèE»< Ý E-òŠ aðf¼^î ¶. P%î ÈYøf‡ ®; aî fî, è^f™ ìf< ìñ¶ aî EN™ ð÷˜„C, ° 50 êf MAî< aî EN™ , tð˜-î ° ¿ -ñòfè ° ; «ùPò ìf´èOL¼%¶ Pø, ° ñf aèE¶ ðò; ð´^F«ùf<. 45

êi MAÎ ^-î ° j «ùPò ìÉ´èOL¼%¶ aðÿø ìñ¶ «î -õ, ° ãÿð Cò ñÉÿøfè-÷„
 aèÆ¶ ðòj ð´^F«ùÉ<. 5 êi MFè< îÉj ìñ¶ aèÉ%î ^ aî EN™ , tðñÉ° <. Þ¶ 7
 õ¼ì fèt° ° %Fò G-ò ÞŠaðÉ¿¶ eÿÁ ñÉPJ¼, èðÉ<. áQÃ< ìÉ< ÜPMò™
 aî EN™ , tð ÝÆM™ aðKò ° j «ùÿø< è‡ ìÉ™ àNò âF~èÉô^F™ ìÉ< M¼< 1<
 õ÷~„C-ò Ü-ì ò ° ®ðÉ¶ àù«õ.

- ìñ¶ ñ, èOj â¿ ^î P¾ êi MAÎ < à òó «õ‡ ´<.
- CPò ì´^î ó aî EN™èO™ ðE 1Kòî Ý° «õ‡ ®ò ðJ ÝC aðÿøõ~è-÷
 I èŠaðKò Ü÷M™ à¼ðÉ, è «õ‡ ´<.
- ð™è-ò, èöè, è™M aðÁ< òÉÆŠ¹æ÷ ñÉí õ~è-÷ 2020-, ° æ Þó‡ ´
 ñì fèfè à ò~^î «õ‡ ´<.
- ÜPMò™ aî EN™ , tð ÝÆM™ ìÉ< Þj Á Þ¼, ° < G-òJ L¼%¶ aðKò
 Ü÷M™ ° j «ùø «õ‡ ´<.

Þ-òò-ù^-î »< Üó«è î Qðfè Gj Á aèÆ¶Mì ° ®ðÉ¶. Þ%FòEM™
 ° j «ùPò Í j Á ñÉGòfèO™ î I öè° < àj Á. ìÉ< î I öè^Fj G-ò-ò â‡ E Š
 ðÉ~Š«ðÉ<.

- Üó² è-ò, è™Ö KèO™ āø^î Éò 500 è™Ö KèO™ 60 êi MAÎ < î QðÉ~
 è™Ö K.
- aðÉPJ òÿ è™Ö K â´^¶, aèÉ‡ ìÉ™ aèj ø Ý‡ ®j èí , Aj ð® 275
 aðÉPJ òÿ è™Ö KèO™ 263 î QðÉ~ ¶-øJ™ Þ¼, Aj øù. 290
 ðÉL aî , Q, è™Ö KèO™ 234 î QðÉ~ ¶-øJ™ Þ¼, Aj øù.
- I.T.I. «ðÉj ø aî ENÿ ðJ ÝC GÁòùfè-÷ â´^¶, aèÉ‡ ìÉ™ 682
 GÁòùfèO™ 615 (91.5 êi MAÎ <) î QðÉ~ ¶-øJ™ Þ¼, Aj øù.
- ñ¼^¶ò, è™M àj Á õ¼< aðÉ¿¶ aèMLò~ ¶-øJ™ ðtì ð®ŠHÿèÉù
 56 è™Ö KèO™ 54 î QðÉ~ ¶-øJ™ Þ¼, Aj øù.
- ð™ ñ¼^¶ò, è™Ö KèO™ 16-Þ™, 15 î QðÉ~ ¶-øJ™ Þ¼, Aj øù.
- ñ¼%FJ ò™ Üí Éõ¶ Pharmacy ¶-øJ™ 34 è™Ö KèO™ 33 î QðÉ~
 ¶-øJ™ Þ¼, Aj øù.

ÞŠòÉÁ èÉj Áèæ ĀP, aèÉ‡ «ì «ðÉèðÉ<. añÉ^î ^F™ ìñ, ° , A-ì, ° <
 î èõ™ Þj Á à ò~è™MJ™ ñ¼^¶ò< î Mó aî EN™ ¶-ø Ü-ù^F½< Þ-÷ è~èæ
 î QðÉ~ ¶-ø-ò ì<H^îÉj Þ¼, AøÉ~èæ. èfò< èfòñfè Þ¼%¶ õ¼< ÜPMò™
 è-ò, è™Ö Kè-÷ â´^¶, aèÉ‡ ìÉ™ Āì 60 êi MAÎ < î QðÉ~ è™Ö Kèæ îÉj .

î Qðf~ GÁõùfèæ ðÿPŠ «ð²< aðfç ¶ ï fç å¼ î èõ-ò, aèf™ò «õ± ´<. Pç Á à óA™ aõOï f´ aèç Á ð®, ° < ñfí õ~èOç aî f-è èE èñfè à ò~¶¶Mti ¶. Üõ~è-÷ International Students âç Á Ü-ò, A«øf<. ÜªñK, èfM™ ñt´< ãø^î fò 6 Þòtê< aõOï f´ ñfí õ~èæ ð®, Aøf~èæ. Þî ç í ò< ÜªñK, èf¾, ° õ¼< õ¼ñfù< Ý ± ´«î fÁ< ï fõ~ 14.5 H™Lòç . Üî fõ¶ ãø^î fò 70 Ý J ó< «èf® í ðfE.

P%FòfM™ Þ¼¶¶ ÜªñK, èfM™ ð®, ° < ñfí õ~èæ 2006-2007-Þ™ 84 Ý J ó< «ð. Þõ~èÀ, èfè ï ñ¶ ï f´®L¼¶¶ ÜÁŠðŠð´< aî f-è ãø^î fò í ðfE 12 Ý J ó< «èf®. ášªõf¼õ¼< ášªõf¼ Ý ± ´, ° 15 Þòtê< aèõ¾ª aèEAøf~èæ. ï ñ¶ ï Qðf~ ð™è-ò, èòèfèæ, î Qðf~ GÁõùfèæ Üõ~èO™ ðfFŠ«ð¼, èfõ¶ Üõ~èæ M¼<¹< è™M-ò, aèf´^î f™. ètì í < ÜFèñfè Þ¼¶¶ f½< ï f< õó«õÿè^î fç «õ± ´<. Ý v F«óLòf, Hktì ç , aü~ñQ «ðfç ø ï f´èOL¼¶¶ ð™è-ò, èòèŠ «ðófCKò~èÀ<, ¶-ø^ î -òõ~èÀ< Þ%FòfM™ õ¶¶ ï fèæ ï f´®™ Þ¼, ° < è™M õèFèæ ðÿP, è± èfçC ï ï ^¶Aøf~èæ. ðò ð™è-ò, èòèfèæ aõOï f´ ñfí õ~èOç õ¼ñfù^ -î âF~ðf~, Aç øù.

añf^î ñfè è™M à óA™ aðKò ¹òçC ï ï ¶¶ aèf± ®¼, Aø¶. Üèfî fói ñfù ñÿøfèæ õ¶¶ aèf± ®¼, Aç øù. ï f< Þ¶ï c~ætì ^F™ á¼ Ü® Áì Hç î fA Mì f¶ «ñ«òª aè™ò «õ± ´<. Þî Ý° -ñò ÜóCç ðfW´< «õ± ´<, ñfGò ÜóCç ðfW´< «õ± ´<. I èšªðKò Ü÷M™ î Qðf~ ¶-øJ ç ðfW´< «õ± ´<. ÜóCò™ ètCèæ ñÿø ¶-øèO™ ï fèæ Üµ ° ° -ø ášð® Þ¼¶¶ f½< Þ¶ï ï f´®ç M-óófù è™M õ÷~„C, ° â¶ï „C, è½< äÿðì fî õ-èJ™ â¶ï ^ î ï »< äÿðì fî õ-èJ™ ÜóCò™ ètCèæ è™MJ™ ètC «õÁðf´è-÷ ñ¶¶ õ¼Aø 10 Ý ± ´èt°æ. ï f< Ü-ì ò «õ± ®ò ° ç «ùÿø^ -î ášð®ðfõ¶ Ü-ì ¶«î b¼«øf< âç ø ° ®¾ì ç Þ¶ï „ è° î fò^ -î «ò ° ç -ñòfè ß´ð´^î «õ± ´<.

1947-, ° ° ç Þ%Fò M´î -ò, èfèŠ ðf´ðtì õ~èæ Üî Ýèfè„ C-øªèç øõ~èæ «î èð, î ~è÷fè, è¼î Šðtì f~èæ. Þ%FòfMç Þç -òð Å>G-òJ™ ï™ò ° -øJ™ ðf~ è™M aèf´, Aøf~è«÷f Üõ~èæî fç Cø¶ï «î èð, î ~èæ. Þšõ-èðfù «î èð, F, ° 1926-«ò«ò èf™«èfæ ï f´®ðõ~ ófùf è~ Ü± í fñ-òª èt®ðf~ Üõ~èæ. Üõ¼-ì ò Üø, ètì -÷J ç èf~H™ ÞšM¼-îª aðÁõ¶ ñA>„C»<,ª að¼-ñ»<ª aèfæA«øç âç Á ĀP Üø, ètì -÷J ç Üøfèfõð~èt° <, «î ~¾, ° ç Mç à ÁŠHù~èt° < ï ç P ĀP M-ìª aðÁA«øç .